

Nr 143

Av herr **Nihlfors m. fl.**, om viss ändring av näringsfrihetsförordningen.

En av de allra äldsta ännu gällande kungl. förordningarna är den nu över 90-åriga förordningen av den 18 juni 1864 angående »utvidgad näringsfrihet». Trots förordningens rubrik framstår vissa delar av densamma för nutiden såsom enbart syftande till en begränsning i stället för utvidgning av näringsfriheten. Dess tredje paragraf har sålunda följande lydelse:

Den, som har kronouppbörd om händer, eller är allmän åklagare eller såsom tjänsteman eller betjänt vid tullverket anställd, äger icke idka handelsrörelse, så länge han i tjänst är.

Speciellt förbudet för tjänsteman eller »betjänt» vid tullen att idka handelsrörelse verkar i vår tid mycket ålderdomligt. Det torde också ha grundats på förhållanden, som inte längre är för handen. På 1800-talet och tidigare kanske det fanns anledning att se snävt på möjligheten till bisysslor för vissa kategorier statsanställda. För oss som lever på 1950-talet verkar detta förbud skäligen onödigt, ja i viss mån stötande. Det måste anses såsom förnedrande för en stor kår av statsanställda att så ställas i särklass. Detsamma torde i ganska stor utsträckning även gälla dem »som har kronouppbörd om händer» med tanke på nutida kontrollmöjligheter och effektiva redovisningssystem.

En stor del av tullmannakåren tillhör de lågavlönade grupperna i vårt samhälle. Många befattningshavare i tullverket tvingas därför för sin försörjning att skaffa sig ansträngande extra anställningar på sin fritid, och mot detta lägges så vitt känt är inte något hinder. Men åtskilliga kan av olika skäl vilja driva en egen liten rörelse med någon anställd. Dessa hindras nu av det 90-åriga förbudet, om de inte sätter sig över det genom arrangemang med bulvaner, vilket ju inte är särskilt tilltalande men torde förekomma i praktiken.

Den allmänna medborgerliga rätten till näringsfrihet har inskränkningar, som kan anses vara berättigade, men den här ovan relaterade inskränkningen torde däremot knappast längre vara berättigad. Ett slopande av bestämmelsen eller en ändring i modifierande riktning är därför synnerligen påkallad.

Under hänvisning till vad ovan anförts anhålles,
att riksdagen hos Kungl. Maj:t ville hemställa om sådan
ändring i förordningen av den 18 juni 1864 att de för vissa
grupper statsanställda inskränkande bestämmelserna om
näringsfrihet upphäves eller modifieras.

Stockholm den 25 januari 1955

Folke Nihlfors

Sven Gustafson,
Göteborg

Martin Larsson

Margit Vinge

Henning Gustafsson,
Skellefteå

Nr 144

Av herrar **Hedqvist** och **Johansson** i Södertälje, om åtgärder i syfte
att undanröja vissa missförhållanden på bostadsmarkna-
den.

(Lika lydande med motion nr 114 i Första kammaren)

Stockholm den 25 januari 1955

Sven Hedqvist

Carl-Erik Johansson,
Södertälje